

Riktlinje för markupplåtelse på allmän platsmark

TN 2015/0337



Godkänd av Samhällsplaneringsnämnden den 17 maj 2023. Gäller från 17 maj 2023.

Syftet med riktlinjen är att styra och stödja Samhällsbyggnadskontorets remissvar i polisens tillståndshantering för markupplåtelser på allmän platsmark. Riktlinjen omfattar de villkor som tekniska nämnden ställer på tillståndshavaren för markupplåtelsen.

Viktiga angränsade dokument är kommunfullmäktige beslutade allmänna lokala ordningsföreskrifter, avgifter för upplåtelse av offentlig plats, lokala ordningsföreskrifter för **torghandel** i Norrköping samt Byggnads- och miljöskyddsnämndens riktlinjer för utformning och placering av skyltar.

Innehåll

Riktlinje för markupplåtelse på allmän platsmark	1
Riktlinje för markupplåtelser på allmän platsmark.....	3
Riktlinjens syfte och avgränsningar.....	3
Bakgrund	4
Definitioner	5
När tillstånd inte krävs.....	6
Generella villkor för markupplåtelse på allmän platsmark.....	6
Allmänt	6
Gestaltning och utformning.....	7
Reklam	7
Informationsansvar	7
Fordon och parkering	7
Tillgänglighet och trafik.....	8
Skötsel.....	8
Upplåtelse i spårområde.....	8
Skydd av träd	9
El och vatten.....	9
Avfall.....	9
Besiktning.....	9
Återställande av mark/plats	9
Specifika villkor för markupplåtelse på allmän platsmark	9
Marknadsföring.....	11
Affischering.....	11
Gatupratare och vepor på stativ	12
Fast installerade reklamskyltar	12
Informationsspridning	12
Valbodnar	12
Försäljning av varor och tjänster	13
Allmänt	13
Food trucks (inkl. matvagnar)	13
Marknader och loppmarknader.....	14
Kiosker	14
Varuexponering	14
Evenemang	15
Allmänt	15
Konserter och festivaler.....	15
Cirkusar och Tivoli.....	15
Motionslopp.....	15
Friluftsträning (gruppträning)	15
Stadsodling.....	15
Byggetableringar	16
Upplag och lagringsytor i samband med t ex anläggningsarbeten eller byggnation.....	16
Uteserveringar.....	16
Uteserveringar är en del av staden.....	16
Uteserveringens mått	16
Väggar	17
Golv.....	17

Tak	18
Möbler	18
Ej tillåtna möbler	19
Anpassa efter platsen	19
Ansökan	19
Uppföljning och kontroll.....	20
Nyttjande av allmän platsmark utan tillstånd	20

Bilagor

1. Försäljningszoner
- 2 a-e. Anvisade platser för försäljning i försäljningszon 1
- 3 a-d. Anvisade platser för stadsodling
4. Område där de lokala ordningsföreskrifterna reglerar att tillstånd alltid krävs för försäljning.

Riktlinje för markupplåtelser på allmän platsmark

Riktlinjens syfte och avgränsningar

Syftet med riktlinjen är att, i aktuella delar, styra och stödja Samhällsbyggnadskontorets arbete med yttranden i Polismyndighetens tillståndshantering för markupplåtelser. Riktlinjen ger förbättrad rättssäkerhet för den som ansöker om tillstånd för markupplåtelse samtidigt som den utgör ett stöd för kontorets tjänstemän i arbetet med yttranden. Riktlinjen anger villkor som tekniska nämnden ställer på tillståndshavare för markupplåtelser på allmän plats och syftar till att upprätthålla ordning och reda samt säkerställa att störningar för allmänheten och näringsidkare minimeras.

En markupplåtelse enligt dessa riktlinjer är en tillfällig användning av allmän platsmark som i detaljplan är avsedd för ett gemensamt behov och som ägs av kommunen samt är ianspråktagen och iordningsställd för sitt ändamål.

Riktlinjen omfattar endast tekniska nämndens villkor och utgör därmed inte ett komplett informationsunderlag till sökanden – sökanden är verksamhetsutövare och har att informera sig om vilka tillstånd som krävs utöver markupplåtelsen samt vilka övriga villkor som gäller för den verksamhet som ska bedrivas. Information finns bland annat på kommunens och Polismyndighetens webbplats.

Villkor för markupplåtelser kopplat till **torghandel** regleras inte här. Riktlinjen reglerar däremot de undantag då villkoren kan tillämpas för upplåtelser på kommunal mark som inte utgör allmän platsmark.

Bakgrund

Enligt ordningslagens (1993:1617) bestämmelser krävs generellt sett ett polistillstånd för att nyttja allmän platsmark (offentlig plats) om användningen inte överensstämmer med det ändamål som platsen upplåtits för, eller den användning som är allmänt vedertagen.

Polismyndigheten bereder ansökningar och beslutar om tillstånd i detta avseende.

Ansökningarna skickas under beredningen på remiss bland annat till kommunen.

Polismyndigheten får inte upplåta mark i strid mot kommunens yttrande. De villkor som kommunen ställer i sitt remissyttrande för en markupplåtelse är Polismyndigheten skyldig att ta med i sitt beslut.

Kommunen kan bevaka att villkor efterlevs och i aktuella fall vidtala personer som tar mark i anspråk utan tillstånd. Kommunen har begränsade befogenheter att vidta åtgärder och ska främst anmäla och rapportera otillåtet nyttjande till Polismyndigheten. Polismyndigheten kan utfärda förelägganden, viten, vidta fysiska åtgärder och även återkalla tillstånd.

Definitioner

Allmän plats

Enligt plan- och bygglagen har begreppet *allmän plats* betydelsen gator, vägar, parker, torg, parkeringsplatser eller andra områden som enligt detaljplanen är avsedda för ett gemensamt behov.

Offentlig plats

I ordningslagen används begreppet *offentlig plats* som lätt kan blandas ihop med allmän plats. Offentlig plats är inte alltid allmän plats i detaljplan utan begreppet rymmer mer än begreppet *allmän plats*. Det omfattar även utrymmen som innetorg, landområden och utrymmen inomhus som är tillgängliga för allmänheten eller används för allmän trafik. Kommunen kan utöver detta även jämställa andra områden med offentliga platser under förutsättningen att de är tillgängliga för allmänheten.

Kvartersmark

Med *kvartersmark* avses mark som i detaljplan är avsedd för bebyggelse och anläggningar av olika slag och som inte skall vara offentlig plats eller vattenområde. Kvartersmark är inte aktuell för markupplåtelse

Tillstånd

Med *tillstånd* avses, om inte annat anges, det tillstånd som Polismyndigheten ger för markupplåtelsen.

När tillstånd inte krävs

Det krävs *inte* tillstånd om någon av följande punkter är uppfyllda:

- Verksamheten som ska genomföras inte anses som främmande, exempelvis gatu- och ledningsarbeten. Det gäller även om det inte är kommunen själv som utför arbetet men arbetet genomförs på uppdrag av kommunen. Vid upplag av material krävs alltid tillstånd.
- Den allmänna platsen tas i anspråk upp till max två timmar, och i obetydlig omfattning* samt att verksamheten inte inkräktar på annans tillstånd. Undantaget är försäljning som sker inom det i bilaga 4 definierade området där kommunens lokala ordningsföreskrifter reglerar att tillstånd alltid krävs.

* Med *obetydlig omfattning* menas att den yta som används är så liten i förhållande till den allmänna platsen att användningen inte stör ordningen och säkerheten. Användningen ska heller inte vara kontinuerligt återkommande.

Generella villkor för markupplåtelse på allmän platsmark

Kommunen får enligt Ordningsslagen ställa de krav eller villkor på tillståndshavaren som anses nödvändiga för att tillgodose de intressen kommunen har att bevaka i fråga om skötseln av den allmänna platsen, markanvändning, stadsbild, miljö och trafik. Här presenteras generella villkor som tekniska nämnden fastställt och som tillståndshavare har att uppfylla vid alla typer av markupplåtelser.

Allmänt

- Markupplåtelser ska bidra till en vacker och levande stad och så långt det är möjligt inte störa Norrköpings stadsbild, invånare eller näringsidkare.
- Vid skriftlig överenskommelse eller avtal med ansvarig förvaltning kan Samhällsbyggnadskontoret tillämpa riktlinjen för upplåtelser på kommunal mark som inte utgör allmän platsmark.
- Polisen kan återkalla tillstånd om de finner särskilda skäl med hänvisning till t ex trafiksäkerhet.
- Samhällsbyggnadskontoret har rätt att på grund av tidigare erfarenheter avstyrka tillstånd vid en ny ansökan.
- Tillståndshavaren är verksamhetsutövare i lagens bemärkelse och därmed skyldig att hålla sig informerad om vilka tillstånd som krävs utöver tillståndet för markupplåtelsen.
- Tillståndshavaren står för samtliga kostnader som uppstår i samband med verksamheten som bedrivs inom ramen för tillståndet.
- Åtgärder som Samhällsbyggnadskontoret genomför på tillståndshavarens bekostnad och övriga avgifter debiteras i enlighet med den av kommunfullmäktige antagna taxan.

- Ingrepp i upplåten mark får inte ske utan tillstånd från kommunen. Det skall noga framgå i ansökan om vad som avses göras på platsen.
- Tillståndet (alt. tillståndets diarienummer) ska placeras väl synligt i anslutning till den verksamhet som markupplåtelsen avser.
- Inga tillsvidare tillstånd ges. Tillstånd ges för max 1 år, därefter få ny ansökan göras och ny bedömning görs av handläggare.
- Andrahandsupplåtelser tillåts endast när kommunen själv arrangerar evenemang, loppisverksamhet, marknader och liknande. Tillståndshavaren är då den ansvarige anordnaren och ansvarar därmed för att villkoren i dessa riktlinjer följs.
- Samhällsbyggnadskontoret tar i yttranden hänsyn till skötsel, markanvändning, stadsbild, och trafik samt behoven av framkomlighet och tillgänglighet utifrån verksamhetens varaktighet.
- En ansökan får inte omfatta flera platser.

Gestaltning och utformning

- För att säkerställa lämplig gestaltning och utformning ska bild eller skiss bifogas ansökan.
- Utformning av uppställningar såsom staket och inhägnader, torgbord, marknadsstånd, varuexponering eller kiosker ska utgå från det aktuella stadsrummets karaktär.
- Färg och form skall inte dominera torg- eller gaturummet.

Reklam

- Om inte annat framgår under specifika villkor, tillåts endast tillståndshavarens logotype och information om verksamheten som inte är kopplad till varumärken.
- Utrustning och bygganordningar t.ex. tält och maskiner ska, förutom eventuella permanenta dekaler med företagsnamn, vara fria från reklam.

Informationsansvar

- Tillståndshavaren ansvarar för att i god tid informera närboende och berörda näringsidkare om potentiella störningar eller annan negativ påverkan som kan uppstå från verksamheten/eventemanget.

Fordon och parkering

- Tillstånd medges ej för parkeringsplats.
- Det är generellt inte tillåtet att parkera fordon inom eller i anslutning till en upplåten yta.
- Det är generellt inte tillåtet med fordonstrafik utanför gatunätet.

- Särskilda behov av fordonsuppställning eller fordonstrafik utanför gatunätet ska framgå av ansökan. Här ska också framgå vilken typ av fordon som ska användas och i vilken omfattning.
- På-etablering bör ske innan intilliggande verksamheter öppnar så att risken för konflikter mellan fordon och oskyddade trafikanter minimeras.

Tillgänglighet och trafik

- Ytor för gång- och cykeltrafik ska hållas fria. Endast i undantagsfall får upplåtelsen inkräkta på gång- och cykelvägar som i så fall ska ersättas med alternativa vägar. Om byggnadsställning mot fasad krävs på gångbana, skall man i de fall det är möjligt alltid göra en säker gångtunnel för gångtrafikanter.
- Alternativa vägar eller passager förbi hinder ska utformas med god framkomlighet och tillgänglighet. Den alternativa vägen eller passagen ska vara minst 1,2 meter bred för gångtrafik och minst 2,5 meter för gång- och cykeltrafik eller enbart cykeltrafik. Samhällsbyggnadskontoret gör bedömning från fall till fall där hänsyn även tas till säkerheten för oskyddade trafikanter och verksamhetens varaktighet.
- Enbart i undantagsfall tillåts att oskyddade trafikanter via skyltning hänvisas till trottoaren på andra sidan gatan.
- I det fall trafiken (inkl. gång- och cykeltrafik, exkl. kollektivtrafik) behöver ledas om ska en trafikordningsplan lämnas in till Samhällsbyggnadskontoret i förväg.
- Tillståndshavaren ansvarar för genomförande av avstängning, omledning och skyltning i enlighet med den av Samhällsbyggnadskontoret godkända trafikordningsplanen.
- Det ska framgå av ansökan om kollektivtrafiken påverkas. Vid tillställningar där kollektivtrafiken påverkas åligger det tillståndshavaren att i god tid ansöka om avstängning/anpassning av kollektivtrafiken hos Östgötatrafikens trafikledning och särskild trafikledning.

Skötsel

- Under upplåtelse tiden är tillståndshavaren ansvarig för all skötsel inom och intill området såsom städning, gräsklippning, snöröjning m.m.
- Den upplåtta ytan ska hållas ren och välvårdad och marken ska skyddas från skador.
- God ordning ska råda på platsen även under på- och av- etablering.
- Marschaller tillåts endast när sökande håller ständig uppsikt. Obevakade marschaller tillåts inte. Hållare och lock ska användas för att undvika stänk och skydda markbeläggningen.

Upplåtelse i spårområde

- Alla föremål som placeras inom 4,5m från kontaktledning måste jordas.
- Föremål får inte placeras närmre räl än 1,5m.

Skydd av träd

- Uppställning av anordningar såsom byggställningar, scener och container får inte ske under trädskrona (rotzonen). Det är inte heller tillåtet att ha upplag av grus
- För permanenta skador på trädets grenverk, stammar eller rotsystem som orsakats av tillståndshavaren eller dennes verksamhet ska tillståndshavaren ersätta Samhällsbyggnadskontoret.

El och vatten

- Rätten till användning av vatten och el ingår inte i tillståndet. El finns tillgängligt på vissa platser mot avgift. Behov ska framgå av ansökan

Avfall

- Tillståndshavaren ansvarar för omhändertagande av allt avfall som uppstår från verksamheten.
- Kommunens papperskorgar får inte användas för avfall som uppkommer från verksamheten.

Besiktning

- Tillståndshavaren ansvarar för att begära syn av platsen innan marken tas i anspråk.
- Tillståndshavaren bör fotografera platsen innan ytan används för att registrera eventuella befintliga skador. Aktuella foton ska lämnas in på ett USB-minne till Samhällsbyggnadskontoret innan tillträde.
- Samhällsbyggnadskontoret genomför besiktning efter mer omfattande upplåtelse och i första hand på parkmark.
- Tillståndshavaren ansvarar för all skada som inte har dokumenterats innan upplåtelsen.

Återställande av mark/plats

- Marken ska återlämnas städad och i övrigt i samma skick som innan upplåtelsen. Om skador har uppstått ska tillståndshavaren åtgärda dessa på egen bekostnad.
- Skador på asfaltsbeläggningar återställs av Samhällsbyggnadskontoret på tillståndshavarens bekostnad.
- Om tillståndshavaren trots skriftligt påpekande inte åtgärdar uppkomna skador utför Samhällsbyggnadskontoret återställningen på tillståndshavarens bekostnad
- På naturmark ska återsådd av naturlig ängsvegetation ske om permanent skada har skett på yta med naturvärden bland markfloran. Bedömning av permanent skada görs av kommunekolog.

Specifika villkor för markupplåtelse på allmän platsmark

Samhällsbyggnadskontoret anvisar i vissa fall plats för markupplåtelse. Vilken plats som anvisas styrs av den typ av verksamhet eller evenemang som upplåtelsen avser.

Om den i riktlinjen anvisade platsen av någon anledning inte bedöms som lämplig för ändamålet eller är upptagen kan Samhällsbyggnadskontoret anvisa en annan lämplig plats. Nedan anges de specifika villkor som, utöver de generella villkoren, gäller för vissa typer av verksamheter eller evenemang.

Utsmyckning

En utsmyckning ska vara med och bidra till mer trivsamma vistelsemiljöer för allmänheten och får inte syfta till att marknadsföra specifik aktör. Platser för denna typ av upplåtelse kan till exempel vara i anslutning till verksamheter eller på en sommargågata. Utformning får ske utifrån platsens förutsättningar, bedömning görs i varje enskilt fall.

- Utsmyckningen ska inte bestå av enstaka utplacerade objekt, utan ingå i en större helhet.

Tillfällig park 1 april - 31 oktober

Tillfälliga parker är tillåtna på gågata, torg, park eller parkeringsyta på gator som har hastighetsbegränsningen 30 kilometer i timmen. Parken kan bestå av solstolar och växtlighet, odlingslådor, en aktivitetsyta med mera. Utformning får ske utifrån platsens förutsättningar, bedömning görs i varje enskilt fall.

- Det måste alltid finnas en körbanebredd på minst 3,5 meter.
- Parken får inte vara placerad på en lastplats, parkeringsplats för rörelsehindrade eller gatubrunn.
- Det ska vara tillgänglighetsanpassat för alla.
- Det ska finnas en avgränsning på alla sidor av vistelseytan förutom mot gångbanan.
- Ha påkörningsskydd på båda sidor som uppfyller våra krav på gestaltning och utformning.
- Parkens storlek och utformning ska anpassas efter förutsättningarna på platsen,
- Vid tillfällig park på parkeringsyta kan det vara bra att utgå ifrån parkeringsplatsens bredd.
- En tillfällig park ska alltid vara öppen för allmänheten med skyltning som påvisar detta.

Allmänt

- Tillstånd ska alltid sökas. Vid eventuella frågor kontakta gärna markägare för dialog.
- All möblemang och utsmyckning ska finnas inom den tillåtna ytan och får inte ställas ut eller hänga över utanför.

- Det är viktigt att möblemang och utsmyckning är synlig när den är placerad i gatumiljö.
- Tillståndshavaren ansvarar för skötseln i och intill upplåtelsen. Trasiga föremål ska tas bort eller bytas ut så fort som möjligt.
- Kontinuerlig tillsyn ska ske och vid påkallat behov från markägaren eller tillståndsgivaren.

Gestaltning och utformning

- För att säkerställa lämplig gestaltning och utformning ska bild eller skiss bifogas i ansökan.
- Gestaltningens färg och form får inte dominera hus och gata. Välj en exteriör som är enhetlig med övrig miljö.
- Gestaltning och utformning ska utgå från det aktuella stadsrummets karaktär.
- Gestaltningen ska inte ha anknytning till specifik aktör, utan vara en del av ett samskapat helhetsintryck av staden.

Övrig information

- Polisen tar en ansökningsavgift för att påbörja handläggning av ärende, oavsett om din ansökan blir tillstyrkt eller avstyrkt.
- Norrköpings kommun tar ut en administrativ avgift i samband med upplåtelsen

Marknadsföring

Affischering

All marknadsföring via rubricerade föremål kräver, med undantag av affischering på särskilt utpekade anslagstavlor, tillstånd.

Affischering är inte tillåten på belysningsstolpar, vägmärkesstolpar, trafiksignaler, hållplatsområden, papperskorgar, parkbänkar eller i direkt anslutning till vägområdet. All affischering som anses trafikfarlig kommer att plockas bort.

- föremål får inte skjuta ut över en gångbana på lägre höjd än 2,30 meter eller 2,5 meter över en cykelbana. För körbana gäller en lägsta höjd på 4,5 meter.
- Valaffischering tillåts från och med sex veckor före valet och ska tas bort veckan efter valet. Särskilda platser anvisas i tillståndet.
- Trasiga föremål ska bytas ut eller tas bort så fort som möjligt. Trasiga föremål under upplåtelseiden betraktas som skräp och kommer att städas bort av Samhällsbyggnadskontoret i det fall tillståndshavaren, efter påtalande, inte byter ut eller tar bort dem.

- Föremålen ska tas bort när tillståndet löpt ut eller när evenemanget som marknadsförs är avslutat.

Gatupratrare, vepor på stativ och dekoration utanför verksamhet

- Gatupratrare eller vepor på stativ ska placeras så att tillgänglighet eller framkomlighet inte begränsas. Den ska vara i direkt anslutning till verksamheten. Tillstånd ges inte för gatupratrare i vägområde. Tillstånd ges endast för 1 gatupratrare per verksamhet. Tillåts inte i samband med uteservering. Då skall dessa placeras inom den yta som uteserveringen avser.
- Gatupratrare ska placeras så att den fria ytan mellan gatupratrare och väggkanten är minst 1,2 meter. På en gång- och cykelväg ska avståndet vara minst 2,5 meter.
- Samhällsbyggnadskontoret godkänner bara gatupratrare som har en ram nedtill. Ramen nedtill ska vara rund.
- Vepor på stativ tillåts endast utanför det område som anges i bilaga 4 och ska placeras i direkt anslutning till verksamheten. Max en per verksamhet.
- Entrémattor utanför verksamhet tillåts inte.
- Dekoration utanför verksamheten kräver tillstånd. Samhällsbyggnadskontoret gör en individuell prövning av varje ansökan.

Fast installerade reklamskyltar

- Fast installerade reklamskyltar tillåts endast i samband med tjänstekoncession.
- Reklamskyltar får inte skymma vägs skyltar eller på annat sätt utgöra trafikfara.

Informationsspridning

För informationsspridning som bedrivs i icke-kommersiellt syfte samt manifestationer och politiska tillställningar anvisas plats vid **Hörsalsparken, Gamla torget, Tyska torget, Skvallertorget, Kvarnholmsplan, framför stadsbiblioteket eller i Strömparken.**

Valbodar

- Markupplåtelse för valbodar ges för max 20 m² varav boden får utgöra max 15 m².
- Markupplåtelse medges för max sex veckor före valet till och med en vecka efter valet.
- Avstånd mellan bodarna ska säkerställas så att tillgänglighet och framkomlighet inte begränsas.
- Hänsyn ska tas till räddningstjänstens riktlinjer för valstugor.

Filminspelning

- Vid ansökan ska information inlämnas om eventuella teknikfordon ingår.

Försäljning av varor och tjänster

Försäljningszonerna finns definierade i bilaga 1.

Allmänt

- Ansökan kan göras max 3 månader innan aktuell upplåtelseid.
- En ansökan får inte omfatta flera platser.
- Försäljning av skrymmande objekt tillåts enbart i försäljningszon 3.
- Försäljning får enbart ske kl. 08-20. Med undantag för foodtrucks/ matvagnar
- Tillstånd ges endast för försäljning till företag med F-skattsedel, i enlighet med de regler som skatteverket har.

I försäljningszon 3 gäller:

- En ansökan kan max omfatta 30 dagar i följd eller 30 dagar utspridda under en 12-månaders period.

I försäljningszon 1 och 2 gäller:

- En ansökan kan max omfatta 7 dagar under en kalendermånad.

I försäljningszon 1 gäller:

- Försäljning får enbart ske inom de markerade platserna i bilaga 2a-e.
- Samma sökande får inte tillstånd på intilliggande platser samtidigt.
- I det fall en sökande inte vill nyttja hela den anvisade platsen kan resterande yta upplåtas till annan sökande.
- För försäljning vid Hötorget, se bilaga 2e, gäller särskilt att en ansökan kan omfatta samtliga dagar upp till 12 månader i taget.

Food trucks (inkl. matvagnar)

- Food trucks får utan tillstånd stå på parkeringsplatser i enlighet med gällande parkeringsnormer. Undantaget är försäljning som sker inom det i bilaga 4 markerade området där de lokala ordningsföreskrifterna reglerar att tillstånd för försäljning alltid krävs.
- Vid försäljning på annan plats än P-plats ska tillstånd sökas.
- Avloppsvatten som uppkommer av verksamheten får inte tömmas i dagvattenbrunn eller ut på gatan.

Marknader och loppmarknader

Loppmarknader och marknader, som inte är del av ett evenemang, hänvisas till torghandel (Nya torget eller annan tillfälligt anvisad plats) eller plats i försäljningszon 3.

Kiosker

- Andrahandsuthyrning tillåts inte.
- För kiosker på max 25 m², utan stöd i detaljplan, kan tillstånd medges för max fem år i taget. Tillståndet kan förlängas max tre gånger så att maxtid för upplåtelsen blir 20 år.
- Vid ny ansökan har tillståndshavaren företräde före andra sökanden, förutsatt att verksamheten tidigare bedrivits i enlighet med uppsatta villkor.
- Om inget nytt tillstånd söks ska tillståndshavaren ta bort kiosken så fort som möjligt och marken ska vara återställd snarast.
- Nytt tillstånd bör sökas senast 6 månader innan tillståndet löper ut, dock tidigast 12 månader innan.

Varuexponering

- Varor får endast exponeras i direkt anslutning till butiksfasaden och med en nedre avgränsning t.ex. i form av en ram.
- Exponering får endast ske under butikens öppettider.

Elsparkcykel/Elscooter

- Fordonen får inte ställas ut på ett trafikfarligt eller hindrande sätt för att upprätthålla framkomlighet för alla trafikanter.
- Obrukbara eller trasiga fordon ska tas bort inom ett dygn från det att tillståndshavaren har fått kännedom om detta.
- Inom två timmar ska fordon som står hindrande eller trafikfarligt flyttas till lämplig uppställningsplats.
- Fordonen får inte utgöra hinder i den dagliga barmarksrenhållningen och snöröjningen i kommunen.
- Fordonen ska genom geografisk avgränsning hindras från att framföras över 6km/h på vissa sträckor/platser.
- Fordonen ska genom geografisk avgränsning hindras från att återlämnas inom områden som framgår av bilaga 5.

Evenemang

Allmänt

- Tillstånd ska alltid sökas.
- Vid större evenemang där kommunen är arrangör eller medarrangör kan andra platser än de nedan anvisade godkännas.
- Vid ansökan om exempelvis företagsevent görs en individuell bedömning av handläggare.

Konserter och festivaler

För större evenemang såsom festivaler, evenemang med musikframträdanden eller tältservering anvisas i första hand, i samråd med kultur- och fritidsnämnden, plats vid **norra Himmelstalundsfältet**.

För mindre evenemang anvisas i första hand plats vid **Vasaparken, Folkparken, Tyska torget, Gamla torget, Chamberts plats, Strömsholmen** eller **Holmentorget**.

Cirkusar och Tivoli

För mindre cirkusar och tivoli anvisas plats vid **Tyska torget**.

För större cirkusar och tivoli anvisas plats vid **Himmelstalund**.

Motionslopp

- Tillståndshavaren ansvarar för avspärning av gator och därmed ta fram en trafikanordningsplan.
- Permanent färg får inte användas på asfaltbeläggningar och gatsten för att markera bansträckan.
- Markeringar som ställs ut ska ta bort direkt efter att loppet avslutats.

Friluftsträning (gruppträning)

- Om deltagande är avgiftsbelagt eller kräver medlemskap ska tillstånd alltid sökas. Undantaget är träning som utförs på plats som är avsedd för träning t.ex. Vrinneviskogen.
- Nyttjande utan tillstånd får endast ske i mån av plats och med hänsyn till allmänhetens rörelsefrihet.
- För en garanterad plats måste tillstånd sökas.

Stadsodling

- Anvisade platser för stadsodling finns i bilaga 3. Övrig odling regleras på annat sätt.
- All odling ska ske i pallkragar.
- Odlingsjorden ska separeras från underlaget med markduk.

- Ansökan kan göras för max 12 månader i taget.
- Upplåtelser för stadsodling löper ut senast den 31 oktober varje år.

Byggetableringar

- Byggskyltar ska sättas upp inom den upplåtta ytan och enbart innehålla information om entreprenören, syftet med byggetableringen och webbplats/e-post samt telefonnummer.
- Byggskyltar får inte placeras så att framkomlighet, tillgänglighet eller säkerhet inskränks på något sätt.

Upplag och lagringsytor i samband med t ex anläggningsarbeten eller byggnation.

- Tillstånd ska alltid sökas för uppställning av containrar eller insamlingskärl.
- Tillstånd kan medges för upplag och lagringsytor. Bedömning görs från fall till fall.
- Tillstånd för expansion av befintlig verksamhet tillåts inte.

Uteserveringar

Uteserveringar är en del av staden

Stadsmiljön får sin unika karaktär av husfasader, gatans utformning och hur det offentliga rummet möbleras. Uteserveringen är en viktig del av detta möblemang.

Hur staket, bord och stolar, parasoller eller markiser ser ut betyder mycket för helhetsintrycket. Därför är det viktigt att du som har en uteservering följer några enkla råd och riktlinjer. Riktlinjerna gäller för allmän platsmark.

Norrköpings kommun har två perioder gällande uteservering.

Uteservering sommarperiod gäller 1/4 -31/10,

Uteservering vinterperiod gäller 1/11 – 31/3.

Uteserveringens mått

Allt möblemang och all utsmyckning ska finnas inom den tillåtta ytan för serveringen. Inget får ställas ut eller hänga ut utanför serveringsytan. Serveringsytan får inte täcka ledstråk.

Trafiksäker passage förbi serveringen ska finnas.

- Minsta tillåtta fria passage är 1,2 meter om ytan utanför är gångbana.

- Är det cykelbana eller kombinerad gång- och cykelbana ska det vara en fri passage på minst 2,5 meter.
- För vinterservering, så kallad vinterruta, ska den fria passagen vara minst 3 meter vid gång- och cykel- bana. Tänk på att ytan runt serveringen måste vara möjlig att snöröja.
- Serveringen måste inte ligga i anslutning till restaurangbyggnadens fasad men uppsikt över serveringsytan är ett måste. Detta möjliggör att den fria passagen för gående kan beredas mellan fasad och uteservering.
- Möjlighet finns att ta parkeringsplatser i anspråk för uteservering. Bedömning görs i varje enskilt fall. Det är viktigt att tänka på att serveringen ska vara ordentligt synlig när den är placerad i gatumiljö.
- Ändring av trafikregleringar kan också vara möjliga till förmån för uteserveringar.

Väggar

Uteserveringen ska vara en del av gatulivet. Därför ska väggarna på serveringen vara genomsiktliga för att människor på serveringen ska kunna ta del av stad- slivet utanför och att de som passerar likaså ska kunna ta del av den pågående restaurangaktiviteten.

- För alkoholtillstånd krävs att ytan för servering är överblickbar och avgränsad. Avgränsningen säkrar även framkomligheten och tillgängligheten. Sker ej alkoholserving räcker det med att serveringsytans kortsidor är avgränsade. Detta måste framgå av ansökan.
- Materialet i avgränsningen ska stämma överens med stadsmiljön. Rustika trästaket hör inte hemma i staden utan i trädgården. Ett staket i lättare utformning är att föredra. Väljs ett trämaterial ska virket vara certifierat.
- En stakethöjd på 0,9 meter rekommenderas. För lågt staket är inte tillräckligt tydligt som avgränsning eller tillräckligt säkert för framkomligheten och ett för högt staket kräver bygglov.
- Väljer ni att ha rep som avgränsning, bör repet vara av en grövre variant för att synskadade ska kunna känna det. En nedre, fast avgränsning måste finnas på alla staket som fungerar som ledstråk för synskadade och som använder ledkäpp. En tvärså som är placerad parallellt med marken och 10-35 cm över mark placeras i avgränsningens nedkant.
- Ett staket i mörk kulör skapar kontrast mot omgivningen vilket underlättar tillgängligheten för personer med nedsatt syn.

Golv

Uteserveringen ska vara en del av gatan och stadslivet och finnas på stadens villkor. Serveringarna ska finnas på gatans villkor för att säkra trafiksäkerhet och fram- komlighet.

- Om serveringsytan är ojämn eller lutar kan ett upphöjt golv vara aktuellt i

undantagsfall. Det bör i så fall vara så lågt som möjligt. Vid trägolv får endast certifierat virke användas.

- Till ett upphöjt golv måste en ramp anslutas. Rampen ska placeras inom det upplåtta området för uteserveringen och får inte luta för mycket. Maximal lutning på rampen är 8%, 1:12. Rampen ska inte vara tillfällig utan måste alltid finnas på plats för att uteserveringen ska vara tillgänglig för alla.

Tak

För att kunna nyttja serveringen under solgassande timmar och sommarregn är det bra med markiser och parasoll. Det är smidigt om markiserna och parasollen kan fällas in och ut beroende på väderlek.

- Höjden och längden på en väggfast markis ska harmonisera med fasaden. Markisen ska vara helt frihängande och ge en så öppen karaktär som möjligt.
- Reklam kan lätt ge ett rörigt intryck av stadsmiljön. Försök att hålla den så diskret som möjligt på markisen eller parasollet.
- Ett tips är att kombinera en väggfast markis med lösa parasoll längre ut på serveringen om uteserveringsytan är stor. Kom ihåg att markiser och parasoll måste vara inom den tillåtna ytan för serveringen eftersom utstickande markiser och parasoll kan hindra framkomligheten.

Möbler

Möblerna ska vara välkomnande för gästerna och de ska även vara tillgängliga för alla. Metall, smide och lättare träkonstruktion är bra material på utemöbler. Trä- möbler ska vara av certifierat virke. Även gedigna plastmöbler kan vara attraktivt.

- Tänk på att möblerna ska stå stadigt på marken. Kombinera gärna möbler med och utan armstöd så att alla kan använda uteserveringen.
- Vissa möbler försämrar tillgängligheten. Exempel på dessa är vita möbler som kan blända personer med synskada. Möbler där bänk och bord sitter ihop är inte tillgängliga för alla, därför får de inte användas på uteserveringar. Dessa möbler passar inte heller in i stadsmiljön, liksom även klumpiga möbler av trä. Därför får inte de förekomma.
- För att alla ska kunna använda bord och stolar är det viktigt att tänka på att möblerna är stabila. Avståndet mellan bordsbenen måste vara så stort att en rullstols- buren person kan komma intill bordet. Avståndet mellan bordsbenen måste då vara minst 0,8 m alternativt att bordsskivan sticker ut 0,6 m på kortsidan. Höjden på borden bör vara 0,7-0,85 m. Under bordet ska det inte finnas någon tvärså eller liknande som hindrar att den rullstolsburne personen kan komma intill bordet.

Ej tillåtna möbler

- Vita möbler som kan riskera blända personer med synskada.
- Möbler där bänk och bord sitter ihop är inte tillgängliga för alla.
- Klumpiga möbler av trä.

Anpassa efter platsen

Uteserveringens färg och form får inte dominera hus och gata. Titta dig omkring i omgivningen kring uteserveringen. Hur ser stadsmiljön ut? Titta på husets fasadindelning, karaktär och färg, och anpassa sedan uteserveringens utseende efter detta. Välj något som är liknande och passar bra med restaurangbyggnaden och restaurangens koncept. Ta till vara platsens förutsättningar i valet av material och utrustning.

- Är det flera verksamheter som vill anordna uteserveringar intill varandra så samarbeta gärna för att skapa en helhet med enhetliga staket, färger och möbeltyper.
- Välj enkla och hållbara material till uteserveringen.
- Övermöblera inte uteserveringen. Det ska finnas utrymme att ta sig fram till borden och personer med någon form av funktionsnedsättning ska kunna röra sig på uteserveringen. Använd gärna möbler som är lätta att flytta så att en rullstol kan placeras vid ett bord.
- Använd gärna möbler med justerbara ben. Stolar med tre ben har ibland lättare att stå stadigt om marken är något ojämn.

Ansökan

Du söker tillstånd hos Polisen för markupplåtelse. Kontakta gärna samhällsbyggnadskontoret, Norrköpings kommun innan du söker tillståndet för att få råd kring din uteservering.

Blanketten för ansökan om tillstånd enligt ordningslagen och lokala föreskrifter finns på Polisens webbplats.

Förutom ifylld ansökningsblankett ska följande skickas i ansökan till Polisen:

- Planskiss, lämpligen i skala 1:50 alternativt skala 1:100 som visar uteserveringens placering och utformning, närmsta byggnader samt omgivningen med gator och trottoarer.
- Planen ska visa alla fasta föremål kring uteserveringen för att den fria passagen ska kunna bedömas. Detta kan vara t ex träd, cykelställ, stolpar, parkmöbler med mera. Skriv in måtten på den fria ytan.
- Alla mått ska anges, även det som blir kvar av gata och/eller trottoar.
- Tydliga foton/ritningar och/eller skisser som visar möbler, markiser, parasoll, staket, blomsterlådor och liknande. Material på dessa ska anges.
- Ska staket eller annat förankras i mark ska det framgå av ansökan hur man önskar göra detta. Det är generellt inte tillåtet att göra ingrepp i marken.

Uppföljning och kontroll

Polismyndigheten är tillsynsmyndighet men det åligger även Samhällsbyggnadskontoret att se till att de krav som kontoret ställt för markupplåtelsen efterlevs och vidtala de personer som tar mark i anspråk utan tillstånd. Samhällsbyggnadskontoret har vissa befogenheter att vidta åtgärder mot personer som tar mark i anspråk utan tillstånd eller inte följer beviljade tillstånd. Samhällsbyggnadskontoret utför stickprovskontroller av pågående upplåtelser samt besiktningar efter större tillställningar på allmän platsmark.

Nyttjande av allmän platsmark utan tillstånd

Följande gäller då allmän plats nyttjas utan tillstånd eller då platsen nyttjas efter att tillståndet löpt ut.

- Samhällsbyggnadskontoret gör polisanmälan i de fall det är möjligt och befogat.
- Föremål utplacerade utan tillstånd och som kan betraktas som skräp, t.ex. enklare vimplar och flaggor eller hemtillverkade skyltar, städar Samhällsbyggnadskontoret regelbundet bort via insatser av entreprenörer.